

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 24 listopada 2023 r.

WK-I.431.1.34.2023

**Pan
Zbigniew Tomaszewski
Wójt Gminy Mochowo**

**Urząd Gminy w Mochowie
ul. Sierpecka 2
09-214 Mochowo**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy Hanna Makówka – specjalista i Mariola Wajszczak – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 13 do 22 marca 2023 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy w Mochowie, z siedzibą przy ul. Sierpeckiej 2, 09-214 Mochowo.

Kontrolą objęto stan realizacji zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie wydawania, wymiany i unieważnienia dowodów osobistych w okresie 1 stycznia 2022 r. do 3 marca 2023 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 7 czerwca 2023 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

W kontrolowanym okresie do Urzędu Gminy w Mochowie wpłynęło 437 wniosków o wydanie dowodu osobistego, wydano 437 dowodów osobistych, wpłynęło 31 zgłoszeń utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, wydano 31 zaświadczeń o utracie lub uszkodzeniu

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

dowodu osobistego, zrealizowano 2 wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi. Ponadto 2 dowody osobiste nie zostały odebrane przez wnioskodawców w okresie 2 miesięcy od dnia ich wydania.

W okresie objętym kontrolą nie wpłynęły zawiadomienia o konieczności unieważnienia dowodu osobistego, nie wydawano decyzji odmawiających wydania dowodu osobistego, decyzji stwierdzających nieważność dowodu osobistego, decyzji odmawiających udostępnienia danych jednostkowych z Rejestru Dowodów Osobistych (dalej RDO) oraz nie wpłynęły wnioski o udostępnienie danych w trybie jednostkowym z RDO ani wnioski o wydanie zaświadczeń zawierających odpis danych przetwarzanych w RDO, a także nie wystąpiły przypadki zawieszenia i cofnięcia zawieszenia certyfikatów zawartych w warstwie elektronicznej dowodu osobistego. W okresie kontrolowanym nie była brakowana dokumentacja związana z dowodami osobistymi.

Badaniu poddano 21 wniosków o wydanie dowodu osobistego³, 10 zgłoszeń utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego wraz z wydanymi zaświadczeniami, 2 wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi oraz 2 dowody osobiste nieodebrane w okresie 2 miesięcy od dnia ich wydania⁴.

Poddane badaniu wnioski o wydanie dowodu osobistego złożone były przez osoby uprawnione określone w art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o dowodach osobistych⁵, na formularzach zgodnych ze wzorem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu⁶ oraz były kompletne. Do wszystkich badanych wniosków o wydanie dowodu osobistego dołączono aktualną fotografię, o której mowa w art. 29 ustawy o dowodach osobistych, spełniającą wymagania określone w § 6 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.

Wydanie dowodu osobistego następowało w terminie do 30 dni od dnia złożenia wniosku, zgodnie z regulacją określoną w art. 24 ust. 4 ustawy o dowodach osobistych. We wszystkich kontrolowanych przypadkach dowody osobiste odbierane były osobiście lub przez uprawnione osoby w Urzędzie Gminy w Mochowie, zgodnie z art. 30 ust. 1 i 2 ustawy

---

³ W tym wydane: 2 po raz pierwszy, 2 w związku z upływem terminu ważności dowodu osobistego, 3 w związku ze zmianą danych zawartych w dowodzie osobistym, 1 w związku ze zmianą wizerunku twarzy zamieszczonego w dowodzie osobistym, 9 w związku z utratą lub uszkodzeniem dowodu osobistego, 2 bez warstwy elektronicznej, 2 bez odcisków palców.

⁴ Oznaczenia wszystkich spraw poddanych kontroli wskazano w arkuszach ustaleń kontroli, które dołączono do akt kontroli.

⁵ Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2022 r. poz. 671, ze zm.).

⁶ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 5 października 2021 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego, jego wydawania i odbioru oraz utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz. U. poz. 1865), dalej: rozporządzenie w sprawie wzoru dowodu osobistego.

o dowodach osobistych. Odbiór potwierdzany był na formularzu odbioru dowodu osobistego, który był zgodny z wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego. Formularze były kompletne, znajdowały się na nich potwierdzenia odbioru dowodu osobistego, a w 18 przypadkach także potwierdzenia odbioru dokumentu z kodem PUK – ze wskazaniem daty odbioru oraz czytelnego podpisu osób je odbierających, zgodnie z wymogiem określonym w § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.

Poddane kontroli zgłoszenia utraty dowodu osobistego były kompletne, złożone zostały na formularzu zgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego. Wnioskodawcom wydano z urzędu zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego.

Dowody osobiste w RDO unieważniano w terminach określonych w art. 50 ust. 3 ustawy o dowodach osobistych, a do RDO wprowadzono prawidłowe dane określone w § 17 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.

Udostępnianie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi następowało na podstawie wniosków złożonych przez uprawnione podmioty, w zakresie zgodnym z żądaniem określonym we wniosku i wyłącznie w zakresie objętym treścią złożonego wniosku. Wszystkie wnioskujące podmioty były zwolnione z opłat zgodnie z art. 75 ust. 4 ustawy o dowodach osobistych.

Dokumentacja związana z dowodami osobistymi sporządzona w formie papierowej przechowywana była zgodnie z regulacją określoną w art. 62 ustawy o dowodach osobistych oraz zabezpieczona zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 43 ustawy o dokumentach publicznych⁷.

Dowody osobiste nieodebrane przez okres dłuższy niż 2 miesiące od dnia ich wydania znajdowały się w kopertach dowodowych⁸.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Potwierdzenie tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego na podstawie okazanego przez nią nieważnego dowodu osobistego⁹. Powyższe stanowi

---

⁷ Ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. 2023 r. poz. 1006).

⁸ Zgodnie ze stanowiskiem Departamentu Spraw Obywatelskich Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji przekazanym przez Wydział Spraw Obywatelskich Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w piśmie z 28 grudnia 2018 r., znak: WSO-I.622.1.48.2028

⁹ Zgodnie z wyjaśnieniem kontrolowanej jednostki *"Wnioskodawca przy składaniu wniosku okazał dowód osobisty, który określał datę końca ważności 31.01.2022 r. Podczas weryfikacji wniosku przeoczono, że dowód osobisty w systemie Rejestru Dowodów Osobistych miał status unieważniony w dniu 17.07.2018 r. W konsekwencji sposób ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego w adnotacjach wniosku dowodowego był niewłaściwy"*.

naruszenie art. 29a ust.1 i 4 ustawy o dowodach osobistych, zgodnie z którymi „Organ gminy potwierdza tożsamość i obywatelstwo osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego na podstawie ważnego dowodu osobistego (...), albo danych zawartych w rejestrze PESEL oraz w Rejestrze Dowodów Osobistych, jeżeli osoba ta nie posiada tych dokumentów (...)”.

2. Fizyczne anulowanie unieważnionego dowodu osobistego przy odbiorze nowego dokumentu, a nie przy składaniu wniosku o wydanie nowego dowodu osobistego. W przypadku tym, wnioskodawca w celu potwierdzenia swojej tożsamości przy składaniu wniosku o nowy dowód osobisty okazał dowód osobisty, który został unieważniony w 2018 r. na skutek zmiany danych zawartych w dowodzie osobistym¹⁰. Wskazać należy, że § 18 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego zobowiązuje organ gminy do fizycznego uszkodzenia takiego dokumentu, w przypadku jego przedłożenia w organie gminy. Tym samym posiadany nieważny dowód osobisty powinien zostać fizycznie anulowany już podczas jego przedłożenia przy składaniu wniosku o wydanie nowego dowodu osobistego. Organ nie zastosował się również do zaleceń przesłanych przez Wydział Spraw Obywatelskich Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego do wszystkich prezydentów, burmistrzów i wójtów województwa mazowieckiego w piśmie z 2 marca 2022 r., w którym przedstawiono wytyczne Departamentu Spraw Obywatelskich Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie interpretacji przepisów z zakresu wydawania dowodów osobistych, w tym fizycznego anulowania nieważnego dowodu osobistego okazanego przy składaniu wniosku o wydanie nowego.
3. Wprowadzenie do RDO nieprawidłowej daty złożenia wniosku o wydania dowodu osobistego¹¹. Jak ustalono, jeden wniosek o wydanie dowodu osobistego został wprowadzony do RDO w dniu 3 marca 2022 r., zaś drugi wniosek 29 grudnia 2022 r. Z Urzędowego Poświadczenia Przedłożenia (UPP) powiązanego z wnioskiem elektronicznym o wydanie dowodu osobistego wynika, że wnioski doręczono na Elektroniczną Skrzynkę Podawczą (ESP) organu w godzinach urzędowania, w dniach, odpowiednio: 2 marca i 28 grudnia 2022 r. Wskazać należy, że w przypadku odebrania dokumentu elektronicznego przez ESP podmiotu publicznego poświadczenie przedłożenia jest automatycznie tworzone i udostępnianie nadawcy tego dokumentu przez

---

¹⁰ Zgodnie z wyjaśnieniem kontrolowanej jednostki „Pan (...), który otrzymał aktualny dowód osobisty (...) wydany przez Wójta Gminy Mochowo dnia 03.02.2022 r. wcześniej posiadał tylko i wyłącznie dowód osobisty (...) wydany (...) dnia 15.02.2013 r., który był unieważniony dnia 17.07.2018 r. z powodu zmiany danych (przez uzupełnienie nazwiska rodzowego)”

¹¹ Dotyczy dwóch wniosków o wydanie pierwszego dowodu osobistego osobom do 12 roku życia.

system teleinformatyczny służący do obsługi doręczeń, o czym stanowi § 13 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sporządzania i doręczania dokumentów elektronicznych oraz udostępniania formularzy, wzorów i kopii dokumentów elektronicznych¹². Oznacza to, że skoro wnioskodawca wniósł dokument drogą elektroniczną na ESP Urzędu Gminy w Mochowie, odpowiednio w dniach: 2 marca i 28 grudnia 2022 r. doręczenie wniosku nastąpiło w tych dniach. Samo zaś UPP, stosownie do § 11 ust. 1 pkt 1. ww. rozporządzenia stanowi potwierdzenie doręczenia dokumentu elektronicznego do organu. W konsekwencji, w obydwu przypadkach dane gromadzone w RDO zawierają nieprawidłową datę złożenia wniosku¹³

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania z zakresu wydawania, wymiany i unieważniania dowodów osobistych, ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.**

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Pana Wójta do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Potwierdzania tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego na podstawie ważnego dowodu osobistego lub ważnego dokumentu paszportowego tej osoby albo danych zawartych w rejestrze PESEL oraz w Rejestrze Dowodów Osobistych, jeżeli osoba ta nie posiada tych dokumentów, zgodnie z wymogiem art. 29a ust. 1 i 4 ustawy o dowodach osobistych.
2. Fizycznego anulowania nieważnych dowodów osobistych w momencie ich przedłożenia przy składaniu wniosku o wydanie nowego dowodu osobistego, stosownie do § 18 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz zaleceń zawartych w piśmie Wydziału Spraw Obywatelskich Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

---

¹² Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 września 2011 r. w sprawie sporządzania i doręczania dokumentów elektronicznych oraz udostępniania formularzy, wzorów i kopii dokumentów elektronicznych (Dz. U. 2018 r. poz. 180).

¹³ Zgodnie z wyjaśnieniem pracownika kontrolowanej jednostki z 17 marca 2023 r.:

- w odniesieniu do wniosku doręczonego do organu 02.03.2022 r. *"(...) Z uwagi, że wniosek został wydrukowany przez Sekretarza- Kierownika Referatu Organizacyjnego dnia 03.03.2022 r. (...) i został przekazany na stanowisko ds. dowodów osobistych (...)"*,
- w odniesieniu do wniosku doręczonego do organu 28.12.2022 r. *"(...) wniosek wpłynął do urzędu 28.12.2022 r w godzinach południowych i został wydrukowany przez Sekretarza- Kierownika Referatu Organizacyjnego. W tym samym dniu został przekazany na stanowisko ds. dowodów osobistych tuż przed końcem pracy i zamknięciem urzędu przez co pracownik realizujący inne obowiązki (obsługując klientów w urzędzie) nie zdążył wprowadzić go do systemu RDO tego samego dnia.(...)"*.

3. Wprowadzania do RDO prawidłowej daty złożenia wniosku o wydanie dowodu osobistego doręzonego w formie dokumentu elektronicznego za pośrednictwem ESP – na podstawie daty określonej w Urzędowym Poświadczeniu Przedłożenia, zgodnie z wymogami § 11 ust. 1 pkt 1 oraz § 13 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sporządzania i doręczania dokumentów elektronicznych oraz udostępniania formularzy, wzorów i kopii dokumentów elektronicznych.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Wójta na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Proszę o udzielenie powyższej informacji za pośrednictwem platformy ePUAP.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/